

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

DOLiS-035-1997/13/KR / 81186

Warszawa, dnia 4 grudnia 2013 r.

Pani

Elżbieta Bieńkowska

Wicepremier

Minister Infrastruktury i Rozwoju

ul. Wspólna 2/4

00-926 Warszawa

W związku z korespondencją z dnia 11 września 2013 r., sygn.: TD-4m-073/12/13 (data wpływu do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych 17 września 2013 r.), dotyczące problematyki przetwarzania danych osobowych przez starostów, którzy dokonują rejestracji pojazdu na gruncie przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.), dziękuję za przekazane wątpliwości w sprawie.

Organ do spraw ochrony danych osobowych nie może jednak w pełni zaakceptować argumentacji zawartej w treści ww. korespondencji. W przedstawionej opinii, konsultowanej z Ministrem Spraw Wewnętrznych, Pan Minister uznaje, że minister właściwy do spraw wewnętrznych jest administratorem danych zgromadzonych w centralnych ewidencjach dotyczących pojazdów i kierowców i realizuje pewne uprawnienia związane z przetwarzaniem danych, w tym ich udostępnianiem, w oparciu o przepisy art. 80c i 100c ustawy - Prawo o ruchu drogowym.

Wedle przedstawionego stanowiska MTBiGM, w odniesieniu do danych osobowych gromadzonych przez starostów w wyniku dokonywanej rejestracji pojazdu, to tworzą oni własne zbiory danych, z których udostępnienie informacji o osobach odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), w tym jej art. 23.

Wobec tego należałoby przyjąć, że istnieją dwa odrębne tryby udostępniania danych dotyczących rejestracji pojazdu. Jeden z trybów ~~udostępniania danych~~ funkcjonuje w oparciu o

przepisy ustawy - Prawo o ruchu drogowym, drugi zaś motywowany jest brzmieniem przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Szczególną uwagę należy zwrócić jednak uwagę na fakt, że procedury te zasadniczo się od siebie różnią.

Odmienne kształtuje się bowiem kwestia przesłanek udostępnienia danych, które w przypadku danych zgromadzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych uregulowane są w przepisach art. 80c ust. 1-8 ustawy - Prawo o ruchu drogowym, natomiast w stosunku do danych zgromadzonych przez starostę w ramach rejestracji pojazdu - przepisach ustawy o ochronie danych osobowych, w tym jej art. 23.

Przepisy dotyczące udostępniania danych z centralnej ewidencji pojazdów przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych mają bardzo zróżnicowany charakter, bowiem wypełnienie przesłanki udostępnienia danych uzależnione jest od takich czynników jak zakres danych oraz kategorie podmiotów, które występują o udostępnienie danych oraz obowiązek zachowania stosownej formy (wniosku bądź uzyskania zgody ministra).

Art. 80c ust. 1 ustawy - Prawo o ruchu drogowym przewiduje, że dane mogą być udostępniane tylko podmiotom publicznym ściśle określonym w pkt 1-18. Przepis ust. 2 zawęża ww. krąg podmiotów, którym mogą być udostępniane dane o pojazdach sił zbrojnych, służb i kontroli skarbowej, jedynie do instytucji wymienionych w pkt 1-8. Ustawodawca dopuszcza udostępnienie danych także właścicielowi lub posiadaczowi pojazdu, o którym mowa w art. 73 ust. 5 (ust. 3), podmiotom zagranicznym (ust. 6a) czy innymi jeszcze podmiotom (ust. 5), pod warunkiem spełnienia stosownych wymogów formalnych.

Dalsza część przepisu art. 80c ustawy - Prawo o ruchu drogowym precyzuje formę udostępnienia danych wskazując, że ma to być pisemny, uzasadniony wniosek zainteresowanego podmiotu (ust. 6). Jednocześnie ust. 7 przewiduje odstępstwo od reguły składania wniosku spełniającego ww. wymogi formalne. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może wyrazić zgodę na udostępnienie danych z ewidencji, bez konieczności formułowania pisemnego wniosku, po spełnieniu warunków wymienionych w pkt 1-3. Zgoda ministra wyrażana jest w drodze decyzji i wyjątek może znaleźć zastosowanie jedynie w stosunku do podmiotów, o których mowa w ust. 1, albo ich jednostek organizacyjnych. Zatem pozostałe podmioty, w tym określone w ust. 2, 3, 4 i 6a przepisu muszą, bez wyjątków, złożyć stosowny wniosek. Jeśli chodzi o inne, niewymienione w ust. 1-3, podmioty, takie jak osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, to muszą one, oprócz złożenia formalnego wniosku, wykazać jeszcze swój uzasadniony interes w pozyskaniu danych (ust. 4).

Równocześnie ust. 8 ww. przepisu stanowi o wzorze wniosku o udostępnianie danych z centralnej ewidencji pojazdów, który określa minister właściwy do spraw wewnętrznych w drodze rozporządzenia.

Ponadto, przepis art. 80d ust. 1 ustawy - Prawo o ruchu drogowym reguluje kwestie odpłatności wniosku, w zależności od kategorii podmiotów, które występują z wnioskiem o udostępnienie danych z centralnej ewidencji. Opłaty te pobierane są na rzecz specjalnie utworzonego funduszu (ust. 2 i 4 pkt 1).

Jeśli natomiast chodzi o przesłanki przetwarzania danych zwykłych (np. imię, nazwisko, adres zamieszkania), w tym ich udostępniania, to przepis art. 23 ustawy o ochronie danych osobowych zawiera zupełnie inne postanowienia w tej materii. Udostępnienie danych zwykłych ze zbioru może nastąpić wtedy, gdy zgodę na przetwarzanie danych wyraziła ona, której dane dotyczą (ust. 1 pkt 1), przetwarzanie jest niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (ust. 1 pkt 2), gdy jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem

umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą (ust. 1 pkt 3), gdy jest to niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (ust. 1 pkt 4) lub jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (ust. 1 pkt 5).

Przepisy ustawy o ochronie danych osobowych nie zawierają postanowień w kwestii formy wystąpienia o udostępnienie danych. Przedmiotowa ustawa nie wprowadza obowiązku złożenia jakiegokolwiek wniosku, tym bardziej nie określa jego wzoru. Co więcej, przepisy nie przewidują udostępnienia danych na zasadzie odpłatności.

Różnice między przesłankami udostępnienia danych z centralnej ewidencji przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz wymogi przetwarzania danych sformułowanych w przepisach ustawy o ochronie danych osobowych są na tyle znaczne i dostrzegalne, że nie jest możliwe ich zrównywanie. Skutki odrębności ww. trybów udostępniania danych powodują nie tylko konieczność respektowania odmiennych postanowień ustawy, różnych dla ministra i różnych dla starosty, ale także prowadzą do niczym nieuzasadnionego zróżnicowania pozycji podmiotów, które występują o udostępnienie danych z centralnej ewidencji oraz zbioru danych prowadzonego przez starostów. W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych nie jest jasne, z jakich względów mają być utrzymywane dwa tryby udostępniania danych spójnych merytorycznie, gromadzonych przez ministra w centralnej ewidencji oraz przez starostę w zbiorze utworzonym w związku z rejestracją pojazdów, który przekazuje te dane ministrowi do tej samej centralnej ewidencji. Prowadzi to do zróżnicowania pozycji stron zainteresowanych i zobowiązuje wnioskodawcę do zachowania zupełnie innych warunków udostępnienia danych z poszczególnych zbiorów danych.

Jakkolwiek nawiązując do przedstawianego przez Pana Ministra wnioskowania przemawiającego za pozostawieniem ww. przepisów w obecnym kształcie, należy podnieść, iż w ocenie Generalnego Inspektora aktualność zachowuje treść wystąpienia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 8 sierpnia 2013 r., sygn.: DOLIS-035-1997/13/KR/49027, które uzupełnione o argumenty zawarte w przedmiotowym piśmie, warte jest ponownego przeanalizowania przedmiotowe zagadnienie istotne z punktu widzenia problematyki dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ich ochrony.